

Îndrăzneala de a gândi altfel

Iustin Capră se întâlnește cu studenții

Pentru a încuraja studenții să-și valorifice invențiile, Asociația pentru Performanță și Cultură a organizat o conferință la care invitatul special a fost inventatorul Iustin Capră. „Filosofia invenției” a avut loc în data de 17 octombrie 2008 la Universitatea Tehnică de Construcții București, Facultatea de Hidrotehnică. Iustin Capră a împărtășit tinerilor propria sa experiență în domeniul invențiilor și i-a încurajat să participe la programul de invenții pentru studenți „Purmodelează”, cu atât mai mult cu cât inventatorul este președintele juriului. Mircea Velcea, partenerul domnului Capră în societatea *Invent*, a răspuns întrebărilor despre etapele realizării unei invenții și despre modalitățile de brevetare.

Cu rucsacul zburător în cazarmă

La 73 de ani, Iustin Capră are peste 73 de invenții și este cel mai cunoscut inventator român contemporan. Pentru contribuția substanțială pe care a adus-o la schimbarea imaginii României, a primit în luna mai 2008, cel mai mare premiu individual din istoria recentă, în valoare de 300.000 RON, acordat de Fundația Dan Voiculescu pentru Dezvoltarea României. Pe lângă aparate de zbor și mașinile cu consum infim de carburant, el a inventat rucsacul zburător folosit în prezent de americani în călătoriile spațiale: „*Ideea a fost prozaică. Ma gândeam cum pot fugi din cazarmă fără să mă vadă colonelul. L-am numit rucsac pentru că este de mărimea unui rucsac și nu are nimic de-a face cu alte aparate de zbor. După aceea a apărut la Bell Corporation un aparat asemănător, diferența dintre el și al meu fiind de culoare*”, povestește inventatorul studenților, în timp ce proiectează o serie de filme documentare realizate de National Geographic pe tema invențiilor lui. Filmele au demonstrat că ideea rucsacului zburător i-a aparținut lui Iustin Capră, care a anticipat cu trei ani și jumătate zborul americanilor.

În mod paradoxal, marele inventator este mult mai cunoscut în străinătate decât în România. Întrebat de ce nu a plecat să se realizeze într-o țară mai civilizată, zâmbește: „*M-a întrebat asta un ziarist pe vremea comunismului. I-am răspuns: «Păi de ce să plec? Aici este un stat formidabil, nu se poate da faliment pentru că tot sistemul e falimentar. Și, pe urmă, dacă mă duc cu o sticlă de coniac la ITB, iau un tramvai. În Germania nu poți să faci așa ceva, cade guvernul.» Bineînțeles că ziariștii s-au speriat la acest răspuns, pentru că nu aveau voie să scrie așa ceva. Și după revoluție am fost întrebat de ce nu plec. Din mai multe motive: în primul rând mi se pare interesant să faci ceva într-o țară în care toată lumea spune că nu se poate nimic, iar în al doilea rând, nu merg neinvitat în casa altuia*” .

Retras într-o casă-chilie din Balotești

Atitudinea societății față de condiția sa de inventator a determinat perseverența sa în invenție. A fost sancționat, persiflat și chiar agresat fizic datorită preocupărilor distincte în comparație cu ceilalți: „*Chiar dacă se iartă multe lucruri în lumea aceasta, nu se iartă îndrăzneala de a gândi altfel și pentru acest lucru societatea te penalizează. Asta m-a îndârjit pentru că am vrut să-mi demonstrez în primul rând mie însumi și după aceea societății, că se mai poate face câte ceva în această țară*”. Astfel, la 75 de ani, Iustin Capră trăiește retras într-o casă din Balotești, la 25 de kilometri de București. Prin

capitală oamenii au prilejul să-l vadă la volanul unui mini-autovehicul cu trei roți, Oblio 3 C, ultimul dintr-o serie de prototipuri cu care inventatorul a cucerit o lume întregă. Oblio 3 C consumă doar 0,5 litri la suta de kilometri și a fost lansat la a 11-a ediție a Salonului Internațional Inventica 2007. Inventatorul spune că a apelat la acest mijloc de transport pentru a contracara traficul din București: „Automobilul este o mare crimă, din cauza modului în care este folosit. Un automobil ideal trebuie să aibă masa 0, coeficient 0 și raportul masă – putere să fie convenabil, nu o mie de kilograme pentru a transporta două pisici”.

Capră încurajează tinerii să-și urmeze vocația de inventatori

Convingerea lui este că fiecare invenție provine dintr-o insatisfacție personală și din aspirația către schimbare: „Inventatorul este nemulțumitul care tot timpul caută noul. Rabindranath Tagore puncta: «Cine vrea găsește soluții, cine nu, găsește scuze». Adică există două moduri de a aborda destinul: al puturosului, care stă și își așteaptă destinul și cel germanic, care te încurajează să-ți îndeplinești destinul. Această parte mică, considerată de cercetători 10%, și anume liberul arbitru, trebuie fructificată”. Prin împărtășirea crezurilor, experiențelor și principiilor sale, Iustin Capră vrea să încurajeze tinerii, pentru a nu se lăsa demoralizați de timiditatea sau neîncrederea care îi împiedică să inventeze: „Facem parte dintr-un popor cu un fond de inteligență deosebit, cu o elasticitate și versatilitate pe care n-am întâlnit-o niciunde în lume. Poate unii dintre voi sunteți timizi sau neîncrezători. Să știți că această angoasă și această lipsă ar trebui să vă îndârjească în ceea ce aveți de realizat. Pentru că factorii de progres sunt complexul de inferioritate, lehamitea față de cotidian și lipsurile, care te obligă la optimizări”.

În inventică, nu s-a spus încă totul

Tinerii sunt deseori descurajați și de prejudecata conform căreia, la acest nivel al tehnologiei mondiale, nu se mai poate inventa nimic: „Academia franceză, la începutul secolului XX, a recomandat Oficiului de Stat pentru Invenții să nu mai primească nimic, pentru că s-a inventat totul. În anul 1902, la Oxford, s-a demonstrat matematic că un

avion nu poate zbura. Atunci mi-a fost rușine că sunt inginer”, a răspuns inventatorul în fața acestei teorii. „Vă încurajez să nu considerați că s-a spus totul. Mediul evoluează continuu, unele probleme tehnice sunt demodate, iar altele capătă răspunsuri noi prin tehnologii. Dacă vă puneți problema să vă implicați în actul de creație, cu siguranță puteți s-o faceți. Folosiți sponsorizările și concursurile, cum este Purmodelează, care la rândul lor sunt forme de promovare. Acestea reprezintă etapa care urmează pregătirii universitare”, completează Mircea Velcea, colegul lui Iustin Capră.

Studentii au fost încântați de ocazia specială de a-l cunoaște îndeaproape atât pe Omul Iustin Capră, cât și realizările sale, într-o atmosferă interactivă. Pentru a-și reitera sprijinul față de tineri, inventatorul a încheiat conferința cu o ultimă încurajare: *„Mi-ar face plăcere să cred că întâlnirea noastră nu a fost întâmplătoare și că veți face o schimbare de drum. Totul e să vreți. De aceea, filosofia mea de viață este ca fiecare dintre noi să lăsăm ceva în urmă”*.